

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels over het beheer van medisch afval gedurende de crisis ingevolge Covid-19

Samenvatting

Dit besluit bevat een hoogdringende maatregel, namelijk het voorzien van alternatieve inzamelrecipiënten en –methoden voor het risicohoudend medisch afval (RMA). Door de huidige toevloed aan patiënten die de ziekenhuizen en de zorginstellingen behandelen voor COVID-19, is de productie van risicohoudend medisch afval (RMA) vooral in volume aanzienlijk gestegen. Dit doet de vraag naar geschikte recipiënten voor de inzameling en het vervoer van RMA sterk toenemen. De vraag naar RMA-recipiënten stelt zich wereldwijd. Hierdoor heerst er een tekort op de Vlaamse markt. Alternatieve inzamelrecipiënten en –methoden moeten het mogelijk maken om de inzameling aan RMA ingevolge de covid-19 epidemie, toch op een veilige en milieu-hygiënische wijze mogelijk te maken.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze materie heeft betrekking op het beleidsdomein Omgeving, meer in het bijzonder het materialenbeleid, en behoort tot de bevoegdheden van de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Omwille van de hoogdringendheid is geen taalkundig en wetgevingstechnisch advies gevraagd.

De Inspectie van financiën heeft haar advies gegeven op 19 april 2020. Zij gaf een gunstig advies.

Aangezien dit ontwerp van besluit van de Vlaamse regering de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid niet beïnvloedt, is in toepassing van artikel 31, §2, 2° van het besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2019 ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van begroting niet vereist.

Er is geen advies gevraagd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State. De motivering van de hoogdringendheid is opgenomen in de aanhef van het ontwerp van besluit onder de vormvereisten.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Door de huidige toevloed aan patiënten die de ziekenhuizen en de zorginstellingen behandelen voor COVID-19, is de productie van risicohoudend medisch afval (RMA) vooral in volume aanzienlijk gestegen. Dit doet de vraag naar geschikte recipiënten voor de inzameling en het vervoer van RMA sterk toenemen.

OVAM heeft een opdeling gemaakt van de medische afvalstoffen van COVID-19-patiënten op basis van het risico op besmetting in RMA en NRMA (niet-risicohoudend). Dit onderscheid is conform de bepalingen in Vlarema en gebaseerd op advies van expert virologen. Hierdoor werd gehoopt de stijging aan RMA van COVID-19-patiënten binnen de perken te houden. Deze indeling werd meermaals gecommuniceerd naar de zorgsector.

Ondanks deze maatregelen blijkt het volume aan RMA gedurende de laatste drie weken met 65% gestegen. Alle inzamelaars van RMA melden een structureel tekort aan reglementaire verpakkingen. De vraag bij hun klanten is dubbel zo groot als wat ze zelf binnen krijgen aan nieuwe recipiënten. Sommige ziekenhuizen lijken proactief een voorraad te hebben aangelegd, maar diegene die dit niet gedaan hebben, komen mogelijk in de problemen. Door een tekort aan reglementaire verpakkingen stellen de inzamelaars in sommige ziekenhuizen of woonzorgcentra alarmerende toestanden vast. Ze zien dat RMA wordt op geslagen in gewone zakken, niet-UN kartonnen dozen, ... op plaatsen die hiervoor niet geschikt zijn.

De inzamelaars hebben allen veel nieuwe bestellingen geplaatst voor nieuwe RMA-recipiënten, bij verschillende leveranciers, uit verschillende landen. Het covid-19 probleem stelt zich echter overal, waardoor iedereen dezelfde verpakkingen nodig heeft. Wat geleverd wordt, is niet voldoende om de vraag van de eerstvolgende maanden te dekken. De inzamelaars vragen dus met aandrang om alternatieve inzamelscenario's in deze crisisperiode wettelijk mogelijk te maken.

Hoewel de voorraad aan RMA-recipiënten sterk verschilt tussen ziekenhuizen, krijgen we ook vanuit de zorgsector een signaal dat het opportuun is om een noodscenario vast te leggen om te kunnen anticiperen op een eventuele tweede piek.

Dit besluit heeft dan ook tot doel om, nu de voorraad aan wettelijke RMA-recipiënten onvoldoende blijkt, naast de reglementaire verpakkingen, ook alternatieve inzamelrecipiënten en –methoden mogelijk te maken om ervoor te zorgen dat de RMA-inzameling op een veilige en milieu-hygiënische wijze kan blijven verlopen. In het eerder getroffen noodbesluit¹ werden bepaalde uitzonderingen op Vlarema-regelgeving al toegestaan. Deze uitzonderingen blijken op dit moment niet te volstaan om op het terrein aan de grote vraag naar RMA-recipiënten te voldoen.

Voor de alternatieve inzamelrecipiënten en –methoden, zoals voorzien in dit besluit, is er eveneens een ontheffing nodig van de ADR-wetgeving. Om deze reden werd het departement Mobiliteit en

¹ Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, wat betreft de Vlaamse materialen- en bodemwetgeving

Openbare Werken betrokken. OVAM heeft nu al contacten binnen de administratie van MOW om die de ontheffing voor te bereiden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 1

Zoals hierboven aangegeven wordt er vanuit de sector een tekort aan reglementaire RMA-vaten gesignaleerd. Dit artikel biedt alternatieven aan inzamelrecipiënten, die zo goed mogelijk vergelijkbaar zijn met de reglementaire RMA-vaten.

ARTIKEL 2

Indien zou blijken dat, zelfs indien de verpakkingen in artikel 1 worden toegelaten, het aanbod aan recipiënten nog steeds ontoereikend is, dan moet het RMA nog steeds kunnen ingezameld en vervoerd worden op een veilige en milieu-hygiënische wijze. Het is belangrijk dat dit afval goed verpakt is, menselijk contact zo veel mogelijk vermeden wordt en zonder risico kan afgevoerd worden naar een geschikte verwerkingsinstallatie. Via dit artikel wordt de inzameling van RMA in zakken in containers mogelijk gemaakt, evenwel onder welbepaalde voorwaarden en na expliciete toestemming van OVAM.

ARTIKEL 3

Dit artikel bepaalt welke gegevens aan de OVAM moeten overgemaakt worden om de toestemming van OVAM te krijgen voor de methode van de zakken met de containers.

ARTIKEL 4

OVAM zal een uitspraak doen binnen de week.

ARTIKEL 5

Dit artikel bepaalt dat de OVAM de toestemming kan intrekken wanneer er niet gerapporteerd wordt of wanneer er weer voldoende gangbare RMA-verpakkingen zijn.

ARTIKEL 6 en 7

De inwerkingtredings- en uitvoeringsbepaling van voorliggend ontwerpbesluit hebben geen nadere toelichting nodig.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde regeling heeft geen budgettaire gevolgen voor het lopende begrotingsjaar en de daaropvolgende jaren.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde regeling heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De voorgestelde regeling heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot de vaststelling van nadere regels over het beheer van medisch afval, gedurende deze crisis ingevolge Covid-19.
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR